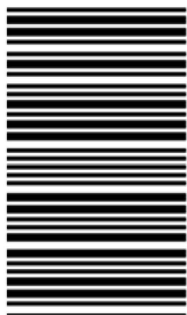

کد کنترل

630A

630A

صبح جمعه

۱۴۰۴/۱۱/۱۰

دفترچه شماره ۲ از ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان بنیاد آموزش کشور

«علم و تحقیق، کلید پیشرفت کشور است.»
مقام معظم رهبری

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه‌متمرکز) – سال ۱۴۰۵
مدرسی معارف اسلامی (کد ۲۱۸۰)

مدت زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰ سؤال

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	ادبیات عرب – کلام – تفسیر قرآن – فلسفه – اخلاق اسلامی – تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی – انقلاب اسلامی ایران – علوم قرآنی	۸۰	۱	۸۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات کادر زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کدکنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سؤالات و پایین پاسخنامه را تأیید می‌نمایم.

امضا:

ادبیات عرب - کلام - تفسیر قرآن - فلسفه - اخلاق اسلامی - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی - انقلاب اسلامی ایران - علوم قرآنی:

■ ■ عین الجواب المناسب في الإعراب و التحليل الصرفي أو التشكيل و الإعراب (۱-۴):

- ۱- ﴿قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَاوَاتِ وَ أَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾. عین الصحيح:
 - (۱) تُبْدُونَ: فعل مضارع، للمخاطبين، مزيد ثلاثي من باب إفعال، معتل و ناقص واوي، متعدّد، مبني للمعلوم/ فعل مرفوع بثبوت النون و الجملة فعلية و صلة و العائد محذوف تقديره (ه).
 - (۲) تَكْتُمُونَ: مزيد ثلاثي من باب إفعال، صحيح و سالم، لازم، معرب/ فعل مرفوع و الجملة فعلية و صلة و لا محلّ لها من الإعراب و العائد محذوف و تقديره ضمير (ها).
 - (۳) أَقُلْ: فعل مضارع، للمتكلّم وحده، معتل و أجوف واوي، مبني للمعلوم، معرب، فعل مجزوم بحذف حرف العلة و فاعله ضمير أنا المستتر فيه وجوباً و مقول القول و منصوب محلاً.
 - (۴) أَعْلَمُ (الأول): فعل مضارع، مزيد ثلاثي من باب إفعال، مبني للمعلوم، معرب/ فعل مرفوع و الجملة فعلية و خبر إنّ و مرفوع محلاً و جملة «إِنِّي أَعْلَمُ» مفعول به و منصوب محلاً.
- ۲- «إِذَا لَمْ تَسْتَطِعْ أَمْرًا فَدَعْهُ وَ جَاوِزْهُ إِلَى مَا تَسْتَطِيعُ» عین الخطأ:
 - (۱) إِذَا: اسم غيرمتصرف من أدوات الشرط غير الجازمة، نكرة مخصصة، مبني على السكون/ مفعول فيه للزمان و منصوب محلاً و متعلّقه جواب الشرط.
 - (۲) دَعْ: فعل أمر للمخاطب، مجرد ثلاثي، معتل و مثال، مبني على السكون/ فعل و فاعله ضمير أنت المستتر فيه وجوباً و الجملة فعلية و جواب شرط.
 - (۳) تَسْتَطِعُ: فعل مضارع، مزيد ثلاثي من باب استفعال، معتل و أجوف، معرب/ فعل و فاعله ضمير «أنت» و الجملة فعلية و فعل شرط و مجزوم محلاً.
 - (۴) مَا: اسم، موصول عام (لغير ذوي العقول عادة)، معرفة، / «إِلَى مَا» جار و مجرور، متعلّقهما فعل جاوز و عائده ضمير «ه» المحذوف في الصلة.

٣- «أَفْنَى الْقُرُونِ الَّتِي كَانَتْ مَنَعَةً كَرَّ اللَّيَالِي إِقْبَالًا وَ إِبَارًا» عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) إقبالا: اسم، مفرد، مذكر، نكرة، معرب/ حال مفرد و منصوب و عامل الحال «كَرَّ» و صاحبها «الليالي»، مؤولة إلى المشتق و تأويله «مقبلة».
- (٢) التي: اسم غيرمتصرف، موصول خاص، معرفة، مبني على السكون/ نعت مفرد و منصوب محلا بالتبعية لمنعوته «القرن».
- (٣) أفنى: فعل ماض، للغائب، ثلاثي مزيد من باب إفعال، معتل و ناقص، مبني للمعلوم/ فعل و فاعله «كَرَّ» و الجملة فعلية و ابتدائية و لا محلّ لها من الإعراب.
- (٤) الليالي: اسم، جمع تكسير مفردة «ليلة» و هي مؤنثة، جامد غيرمصدر، منقوص/ مضاف إليه و مجرور و في المعنى مفعول به لشبه الفعل و منصوب محلا.

٤- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي التَّشْكِيلِ أَوْ الإِعْرَابِ:

- (١) قَلِيلُ الْمَالِ تُصْلِحُهُ فَيَقْفَى و لَا يَبْقَى الْكَثِيرُ مَعَ الْفُسَادِ
- (٢) عَلِمْتُهُ الْحَقُّ لَا يَخْفَى عَلَى أَحَدٍ فَكُنْ مُحَقِّقًا تَتَلَّ مَا شِئْتَ مِنْ ظَفَرٍ
- (٣) إِنِّي إِذَا خَفَى الرَّجَالُ وَجَدْتُ كَالشَّمْسِ لَا تَخْفَى بِكُلِّ مَكَانٍ
- (٤) وَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَسْتَبِينَ بَنَاتِكُمْ نُورُ الْهُدَى وَ عَلَى الْحَيَاءِ الْبَاقِي

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ فِي الْمَفْهُومِ وَ الْمَقْصُودِ (٦٥):

٥- «وَلَيْتَ وَ لَمْ تَشْتَمْ عَلَيَّ وَ لَمْ تُخَفْ بَرِيًّا وَ لَمْ تَتَّبِعْ مَقَالَةَ مُجْرِمٍ» عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (١) تَوَلَّيْتُ الْحَكْمَ وَ مَا بَادَرْتُ بِسَبِّ عَلِيٍّ وَ مَا قَمْتُ بِإِعْرَابِ النَّاسِ وَ مَا اتَّبَعْتُ كَلَامَ الْمَفْسُودِينَ.
 - (٢) لَقَدْ أَحْبَبْتُ عَلِيًّا فَلَمْ تَبَادِرْ بِشْتَمِهِ وَ لَمْ تُرْهِبِ الْبَرِيَّةَ وَ مَا اسْتَمَعْتُ إِلَى كَلَامِ الْمَجْرِمِينَ.
 - (٣) لَقَدْ اعْتَنَقْتُ وَلَايَةَ عَلِيٍّ وَ مَنَعْتُ سَبَّهُ فِي أَنْحَاءِ الْبِلَادِ وَ مَا اتَّبَعْتُ كِتَابَاتِ الْفُسَدَةِ.
 - (٤) لَقَدْ تَوَلَّيْتُ الْحُكُومَةَ وَ أَلْغَيْتُ شَتْمَ عَلِيٍّ وَ مَا أَوَّلَيْتُ اهْتِمَامًا بِكَلَامِ الْمُذْنِبِينَ وَ إِنْ أُرْهِبَتِ النَّاسُ.
- ٦- «كَانَ لَهُ كَثِيرٌ مِنَ الْفَضَائِلِ مَا بَهَرَ أَهْلَ زَمَانِهِ حَتَّى أَذْعَنَ لَهُ الْعَدُوُّ وَ سَلَّمَ لَهُ الْحُسُودَ وَ لَمْ أَرِ قَطُّ مِثْلَهُ أَحَدًا زَادَتْ مَشَاهِدَتُهُ عَلَى الْخَبَرِ عَنْهُ». عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) قَدْ كَانَتْ لَهُ سُمْعَةٌ حَسَنَةٌ وَ عَامَّةُ النَّاسِ قَدْ اعْتَرَفُوا بِذَلِكَ غَيْرَ مُنَافِسِيهِ.
- (٢) فِي بَعْضِ الْمَوَاقِفِ نَاحِظٌ أَنَّ مَنْ فِي قَلْبِهِ حَسَدٌ لَا يَقْدِرُ إِلَّا يَقُومُ بِاحْتِرَامِ مُنَافِسِهِ.
- (٣) قَلَمًا نَجَدَ أَفْرَادًا نَرَى فِيهِمُ الْخِصَالَ الْحَسَنَةَ أَكْثَرَ مِنْ زَمَنِ نَسْمَعُ عَنْ صِفَاتِهِمُ الْقَيِّمَةِ.
- (٤) الْفَضْلُ مَا شَهِدْتَ بِهِ الْأَعْدَاءَ؛ فَهَنَّاكَ مِنْ لَيْسَ مُصَدِّقًا لِهَذَا الْمَثَلِ: نَسْمَعُ بِالْمُعِيدِي خَيْرٍ مِنْ أَنْ تَرَاهُ.

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ فِي الْقَوَاعِدِ (٧-١٠):

٧- عَيْنُ الْمَفْعُولِ الْمَطْلُوقِ الْأَصْلِيِّ:

- (١) و لا ترمِ بي رَمِيٍّ مِنْ سَقَطٍ مِنْ عَيْنِ رَعَايَتِكَ.
- (٢) تَعَبَّدُوا لِلدُّنْيَا أَيَّ تَعَبُّدٍ وَ آثَرُوهَا أَيَّ إِثَارٍ.
- (٣) كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ص) إِذَا زَالَ قَلْعًا يَخْطُو تَكْفُّؤًا وَ يَمْشِي هَوْنًا.
- (٤) حَتَّى يَكُونَ الْغَالِبُ عَلَيَّ الزَّهْدُ فِي دُنْيَايَ وَ حَتَّى أَعْمَلَ الْحَسَنَاتِ شَوْقًا.

٨- عَيْنُ الْخَطَا:

- (١) ﴿ مَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ﴾: دخول بَاءِ الزائدة على خبر المشبهة بليس من أجل الاهتمام و الاعتناء بالخبر!
- (٢) ﴿ مَا لَكَ مِنْ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا وَاقٍ ﴾: وجود من الزائدة يدلّ على أنّ العبارة فيها ملامح الحدوث و التجدد، و النفي ليس ثابتاً!
- (٣) ﴿ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا شَفِيعٍ ﴾: دخول من على «وليّ» يفيد التوكيد!
- (٤) ﴿ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَ لَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴾: وجود «لا» بعد واو العطف يدلّ على توكيد دخول كلمة شفيع في حيّز النفي!

٩- فِي آيَةِ آيَةِ عَمَلٍ شَبِهَ الْفِعْلَ يَدُلُّ عَلَى الْحَدُوثِ وَ التَّجْدِيدِ:

- (١) ﴿ رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ ﴾
 - (٢) ﴿ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ ﴾
 - (٣) ﴿ وَ الْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَ الْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ الْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ ﴾
 - (٤) ﴿ وَ مِثْلَ الَّذِينَ يَنْفَقُونَ أَمْوَالَهُمْ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ وَ تَنْبِيئًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ ﴾
- ١٠- ﴿ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴾ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (١) جاءت كلمة بغتة بشكل المصدر لتؤكد الحدث في فعل «أتاكم».
- (٢) إِنَّ الظالمين سيُصابون بالهلاك فقط و لا شيء غيره.
- (٣) إِنَّ عَذَابَ اللَّهِ يَأْتِي مَبَاغِتًا دَائِمًا وَ هَذَا مِنْ أَهَمِّ مِيزَاتِ الْعَذَابِ.
- (٤) إِنَّ الْهَلَاكَ يُصِيبُ الظَّالِمِينَ فَقَطْ وَ لَا يَشْمَلُ الْآخَرِينَ.

١١- بِهِ نَظَرُ خَوَاجِهِ «النَّظَرُ إِنْ اقْتَرَنَ بِهِ حَرْفُ «إِلَى»».

- (١) لا يفيد الرؤية
 - (٢) يفيد الرؤية مطلقاً
 - (٣) يفيد معنى «المنتظرة» دائماً
 - (٤) يفيد النظر الى ثواب الرب دائماً
- ١٢- در پاسخ به این شبهه كه «آنه تعالى علّق الرؤية فى سؤال موسى عليه السلام على استقرار الجبل و الاستقرار ممكن» خواجه مى فرمايد: آنه تعالى علّق الرؤية على

- (١) الاستقرار الممكن
- (٢) الاستقرار مطلقاً
- (٣) الاستقرار الممكن و المعلق على الممكن ممكن
- (٤) الاستقرار حال حركته و هو محال

- ۱۳- نظر اشاعره دربارهٔ رؤیت پذیری خدای متعال آن است که:
- (۱) انه تعالى مع تجرّده و نفی الجهة و الحیّز عنه لا تصح رؤیته.
 - (۲) انه تعالى مع تجرّده فهو فی جهة یشار الیه فلا تصح رؤیته.
 - (۳) انه تعالى مع تجرّده تصح رؤیته.
 - (۴) انه تعالى تصح رؤیته مطلقاً.
- ۱۴- کلام نفسانی عبارت است از این که: «انه تعالى»
- (۱) قادر علی خلق الاصوات فی الاجسام تدل علی المراد. (۲) اوجد حروفاً و اصواتاً فی اجسام دالة علی المراد.
 - (۳) قام بفعله معنی غیر سائر الصفات تدل علیها العبارات. (۴) قام بذاته معنی غیر سائر الصفات تدل علیها العبارات.
- ۱۵- دربارهٔ راه یافتن لذت و الم نسبت به خدای متعال نظر خواجه نصیرالدین طوسی آن است که:
- (۱) اللذة و الم ینتفیان عنه تعالى مطلقاً.
 - (۲) اطلاق الملتذ علیه تعالى لا یتدعی الاذن الشرعی.
 - (۳) ادراک المنافی منفی عنه و ادراک الملائم ثابت له تعالى.
 - (۴) ادراک المنافی و ادراک الملائم کلاهما منفیان عنه تعالى.
- ۱۶- برای اثبات «المؤثر للعالم، قادر مختار» کدام مورد جزو مقدمات استدلال نمی باشد؟
- (۱) المؤثر الموجب لا یتحیل تخلف اثره عنه.
 - (۲) المؤثر الموجب یتحیل تخلف اثره عنه.
 - (۳) المؤثر للعالم ان کان موجباً لزم حدوثه.
 - (۴) المؤثر للعالم ان کان موجباً لزم قدم العالم.
- ۱۷- کدام مورد دربارهٔ رفع این اشکال که «الاثّر إمّا حاصل فی الحال فواجب فلا یكون مقدوراً، أو معدوم فممتنع فلا قدرة» درست است؟
- (۱) الاثر لیس بمعدوم حال حصول القدرة.
 - (۲) الوجود فی الاستقبال غیرممکن فی الحال.
 - (۳) القدرة حال عدم الاثر، تفعل الوجود فی تلك الحال.
 - (۴) القدرة لا تتعلق بالوجود فی الاستقبال فی الحال بل فی الاستقبال.
- ۱۸- مهم ترین مقدمه اثبات علم الاهی کدام است؟
- (۱) العلم بالعلة یتلزم العلم بالمعلول.
 - (۲) کل معقول ینفک عن الامور العامة.
 - (۳) لا یعزب عن علمه شیء من الممكنات و الممتنعات.
 - (۴) امکان مقارنه المجرّد للغير یتوقف علی الحضور فی العقل.
- ۱۹- پاسخ صحیح به اشکال «الجزئیات الزمانیه متغیره؛ فلو كانت معلومة لله تعالى لزم تغیر علمه و هو محال» این است که
- «لتغیر هنا فی».
- (۱) الصفات الحقیقیة
 - (۲) الصفات الذاتیة
 - (۳) الاضافات
 - (۴) الذات
- ۲۰- پاسخ صحیح به اشکال «علمه تعالى بغیره من الماهیات مستلزم لحصول صور تلك الماهیات و المعلومات فی ذاته تعالى و ذلك یتلزم تکثره تعالى و هو الباطل» کدام است؟
- (۱) العلم لا یتدعی صوراً مغائرة للمعلومات عنده تعالى.
 - (۲) حصول الاثر للمؤثر اخف من حصول المقبول لقابله.
 - (۳) الصورة حاصلة للعقل بانفرادها لا بمشاركة من المعقولات.
 - (۴) حصول المقبول لقابله یتدعی حصول صورة مغائرة لذات الحاصل.
- ۲۱- اگر آیه مبارکه ﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ﴾ (البقرة / ۲۵۶) را محتمل «نفی» تلقی کنیم، کدام مفهوم از آن به دست می آید؟
- (۱) خداوند امر ایمان را بر اجبار و اکراه ننهاده است.
 - (۲) کسی را بر اسلام آوردن اجبار و اکراه نکنید.
 - (۳) کسی را بر اسلام آوردن اجبار نمی توان کرد.
 - (۴) برای ایمان و اعتقاد اجباری اعتبار قائل مشو.

- ۲۲- تعبیر «عرضتم به» در آیه مبارکه ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ (البقرة/ ۲۳۵) به کدام معنا است؟
- (۱) طعنه زدن (۲) کتمان کردن (۳) عرض حال کردن (۴) به کنایه سخن گفتن
- ۲۳- تفسیر پیامبر اکرم (ص) از «عضین» در آیه مبارکه ﴿كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ﴾ چیست؟
- (۱) با تفسیر به رأی، قرآن را تکه تکه کردند. (۲) محکمت را رها و به متشابهات تمسک کردند. (۳) به محکمت ایمان آوردند و متشابهات را رها کردند. (۴) به بعضی آیات ایمان آوردند و به بعضی کفر ورزیدند.
- ۲۴- در آیات مبارکه ﴿الَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى﴾ (محمد/ ۱۷)، ﴿لَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَى﴾ (النجم/ ۲۳) و ﴿يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾ (یونس/ ۹) به ترتیب کدام معنای هدایت مدنظر است؟
- (۱) فراهم کردن مقدمات هدایت، ارشاد و هدایت، لطف و هدایت بیشتر
(۲) لطف و هدایت بیشتر، ارشاد و هدایت، رسیدن به واقع و هدف
(۳) لطف و هدایت بیشتر، رسیدن به واقع و هدف، رسیدن به واقع و هدف
(۴) فراهم کردن مقدمات هدایت، رسیدن به واقع و هدف، لطف و هدایت بیشتر
- ۲۵- از دیدگاه آیت الله جوادی آملی، «اطاعت» در آیه مبارکه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ (آل عمران/ ۳۲) به کدام معنا است؟
- (۱) هر نوع پیروی و تبعیت عملی (۲) عمل بر طبق دستور همراه با رغبت و خضوع
(۳) عمل بر طبق دستور همراه با الزام بیرونی (۴) بدون چون و چرا به اوامر و نواهی عمل کردن
- ۲۶- از دیدگاه آیت الله جوادی آملی، دلیل تکرار «اصطفاک» در آیه ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ﴾ (آل عمران/ ۴۲) چیست؟
- (۱) اصطفا اول پیش از تطهیر و اصطفا دوم پس از تطهیر است.
(۲) هر دو اصطفا به یک معنا است و تکرار برای تأکید است.
(۳) اصطفا اول نفسی و اصطفا دوم نسبی است.
(۴) اصطفا اول نسبی و اصطفا دوم نفسی است.
- ۲۷- از دیدگاه آیت الله جوادی آملی، مراد از «الفرقان» در آیه مبارکه ﴿وَأَنْزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ مِنْ قَبْلُ هُدًى لِلنَّاسِ وَأَنْزَلَ الْفُرْقَانَ﴾ (آل عمران/ ۴-۳) چیست؟
- (۱) قرآن (۲) اختیار (۳) عقل (۴) زبور
- ۲۸- از نظر آیت الله جوادی آملی، کاربرد «همزه» در آیه مبارکه ﴿أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ﴾ (آل عمران/ ۸۲) مفید چیست؟
- (۱) استفهام انکاری (۲) استفهام حقیقی (۳) استفهام تعجبی (۴) تقبیح و توبیخ
- ۲۹- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، در آیه مبارکه ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا﴾ (الطلاق/ ۳) کدام عبارت، اطلاق صدر آیه را تعلیل می کند؟
- (۱) إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ (۲) قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا
(۳) يَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ (۴) مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
- ۳۰- از دیدگاه علامه طباطبایی (ره)، چرا در عبارت قرآنی ﴿الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا رَبِّهِمْ﴾ (البقرة/ ۲۴۹) که به توصیف «خاشعین» می پردازد، به جای یقین به آخرت، گمان و مظنه، کافی دانسته شده است؟
- (۱) برای پیدایش خشوع در دل انسان، مظنه وقوع قیامت و خطر بزرگی که انسان را تهدید می کند، کافی است.
(۲) چون در آیه قبل از نماز و روزه یاد شده است، معلوم می شود که افراد خاشع به آخرت یقین دارند.
(۳) خشوع، امری عمومی است و پیدایش آن منوط به ایمان و یقین آخرت نیست.
(۴) ظن در اینجا، به منزله علم است.

- ۳۱- طبق نظر سهروردی حقیقت صور مرایا و خیال کدام است؟
 (۱) اعراض حال در جوهرند
 (۲) اشراق نور مدبر بر قوه خیال
 (۳) صیاصی معلقه بدون محل
 (۴) منطبع در قوه خیال
- ۳۲- تفاوت عالم مثال و مُثُل افلاطونی در چیست؟
 (۱) برخلاف عالم مُثُل، در عالم مثال نور وجود ندارد.
 (۲) برخلاف عالم مثال، در عالم مُثُل حرکت و شکل وجود ندارد.
 (۳) در عالم مُثُل انوار مدبره و در عالم مثال انوار متکافئه قرار دارند.
 (۴) در عالم مثال انوار مدبره و در عالم مُثُل انوار متکافئه قرار دارند.
- ۳۳- طبق نظر ملاصدرا، وحدت واجب الوجود چگونه وحدتی است؟
 (۱) حقه حقیقیه (۲) شمولی (۳) بالعموم (۴) حقیقیه ظلیه
- ۳۴- به نظر خواجه نصیر، اشکالات فخررازی بر «برهان توحید ابن سینا»، ناشی از بی توجهی به کدام مورد است؟
 (۱) اصالت وجود
 (۲) وحدت حقیقت وجود
 (۳) اشتراک معنوی وجود
 (۴) تشکیک در نحوه حمل وجود
- ۳۵- پذیرش «اشتراک معنوی وجود» در نظام فلسفی ملاصدرا مستلزم آن است که:
 (۱) وجود به یک معنا بر مصادیق خود اطلاق نشود.
 (۲) ملزومات وجود و حقیقتشان یکسان و مساوی نباشد.
 (۳) وجود واجب و وجودهای ممکنات حقیقتشان یکسان و مساوی باشد.
 (۴) امور دارای حقایق گوناگون همیشه یک لازم مشترک داشته باشند.
- ۳۶- با نظر به مباحث ملاصدرا در کتاب الشواهد الربوبیه، شمول وجود نسبت به اشیاء از باب انبساط و سریان
 (۱) بر ماهیت‌هاست که نحوه این سریان معلوم است.
 (۲) بر ماهیت‌هاست که نحوه این سریان مجهول است.
 (۳) کلی بر جزئیات خود است که نحوه این سریان معلوم است.
 (۴) کلی بر جزئیات خود است که نحوه این سریان مجهول است.
- ۳۷- در مبحث نفی اجزاء از وجود، مقصود از جزء مواردی هم چون است.
 (۱) عقلی - جنس و فصل
 (۲) عقلی - ماده و صورت
 (۳) مقداری - جنس و فصل
 (۴) مقداری - ماده و صورت
- ۳۸- با توجه به مباحث مطرح شده درباره اعراض، معلوم می‌شود که وجود آنها
 (۱) سبب طرد عدم از موضوع خود و صورت‌های جوهری می‌شود.
 (۲) از نوع وجود لغیره است که سبب موجود شدن موضوع خود می‌شود.
 (۳) از نوع وجود لنفسه است که تنها سبب طرد عدم از ماهیت خود می‌شود.
 (۴) سبب طرد عدم از ماهیت خود و نیز طرد نوعی از عدم، از موضوع خود می‌شود.
- ۳۹- کدام یک از انواع تغیر نیازمند حرکت است؟
 (۱) فقط تغیر دفعی
 (۲) تمامی انواع تغیر
 (۳) فقط تغیر تدریجی
 (۴) فقط تغیر شیء در احوال عرضی آن
- ۴۰- عبارت «هو الذی له اراده و علم بفعله قبل الفعل، بداع زائد» از چه فاعلی حکایت می‌کند؟
 (۱) بالقصد (۲) بالعنايه (۳) بالرضا (۴) بالتجلی

۴۱- از توجه به آیه شریفه ﴿نَسُوا اللَّهَ فَنَسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ﴾ کدام مفهوم دریافت می‌شود و نتیجه آن چه خواهد بود؟

- (۱) خدا فراموشی علت خود فراموشی است - عزت و کرامت و اعتماد به نفس را از انسان می‌گیرد.
- (۲) خود فراموشی علت خدا فراموشی است - عزت و کرامت و اعتماد به نفس را از انسان می‌گیرد.
- (۳) خدا فراموشی علت خود فراموشی است - تمام ارزش‌های انسانی به تجلیات مادی تنزل می‌کند.
- (۴) خود فراموشی علت خدا فراموشی است - تمام ارزش‌های انسانی به تجلیات مادی تنزل می‌کند.

۴۲- نخستین قوه‌ای که در وجود انسان حتی قبل از ولادت ظهور دارد، کدام است و عامل کدام عمل است؟

- (۱) سبعی - جلب منافع و دفع مضار
- (۲) شهوی - جلب منافع و دفع مضار
- (۳) شهوی - هدایت و کنترل نفس
- (۴) سبعی - هدایت و کنترل نفس

۴۳- شالوده اولیه تربیت اسلامی کدام است؟

- (۱) مبدأ، معاد و نبوت
- (۲) مبدأ، تزکیه و تعلیم
- (۳) ایمان، اخلاق و رشد
- (۴) ایمان، تقوا و عمل صالح

۴۴- مراتب کرامت انسان کدام است و آیه شریفه ﴿إِنْ أَرَادْتُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ فَمَا كَانَ مِنْكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَكُونَ لَكُمْ أَرْجَاءُ﴾ بیانگر کدام مرتبه است؟

- (۱) دنیایی، آخرتی - آخرتی
- (۲) ذاتی، اکتسابی - ذاتی
- (۳) دنیایی، آخرتی - دنیایی
- (۴) ذاتی، اکتسابی - اکتسابی

۴۵- فلسفه آفرینش و غایت خلقت از دیدگاه اسلام چیست و بالاترین درجه آن کدام است؟

- (۱) نیل به مقام قرب الهی و متمتع شدن از رزق و نعمت بیکران الهی - یقین شهودی
- (۲) نیل به مقام قرب الهی و متمتع شدن از رزق و نعمت بیکران الهی - تعبد و تسلیم
- (۳) شکوفا شدن روح آرمان‌خواهی و فطرت الهی و شخصیت اخلاقی انسان - یقین شهودی
- (۴) شکوفا شدن روح آرمان‌خواهی و فطرت الهی و شخصیت اخلاقی انسان - تعبد و تسلیم

۴۶- « واسطه میان علم و عمل » و « جنبه ملکوتی اعمال » به ترتیب کدام است؟

- (۱) ایمان - ایمان
- (۲) ایمان - نیت
- (۳) نیت - نیت
- (۴) نیت - ایمان

۴۷- با توجه به آیه شریفه ﴿ثُمَّ نَخْرِجُكُمْ طِفْلاً ثُمَّ لِتَبْلُوهُمْ أَشَدُّكُمْ﴾ کدام مفهوم دریافت می‌شود؟

- (۱) حفظ جسم انسان وقتی لازم است که به ارزش‌های معنوی لطمه نزنند.
- (۲) سلامت نفس و آرامش روح، تأمین‌کننده ارزش‌های معنوی است.
- (۳) نقطه آغاز تربیت انسان از بُعد روحانی او شروع می‌شود.
- (۴) نقطه آغاز تربیت انسان از بُعد جسمانی او شروع می‌شود.

۴۸- پیام کدام آیه شریفه حاکی از جمله زیر است؟

«زندگی مادی با همه تعلقاتش وسیله‌ای است که انسان به کمک آن در پرتو ایمان و عمل صالح به تکمیل شخصیت انسان می‌پردازد»

(۱) ﴿قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾

(۲) ﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾

(۳) ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾

(۴) ﴿وَابْتَغِ فِي مَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ فِي الدُّنْيَا﴾

۴۹- اول مخلوق خداوند تبارک و تعالی چیست و سعادت نهایی بشر در پرتو کدام مورد تحقق می‌پذیرد؟

- (۱) عقل - عقل در شعاع هدایت تکوینی و تشریعی الهی باشد.
- (۲) روح - عقل در شعاع هدایت تکوینی و تشریعی الهی باشد.
- (۳) عقل - عبادتی که انسان را به اهداف عالی پرستش برساند.
- (۴) روح - عبادتی که انسان را به اهداف عالی پرستش برساند.

۵۰- اسلام برای رهنیدن انسان‌ها از بردگی و استضعاف فکری، او را به چه امری فرا می‌خواند و کدام آیه شریفه حاکی از آن است؟

- (۱) مبارزه با فرهنگ‌های شرک‌آلود - ﴿و لا تقف ما لیس لک به علم﴾
- (۲) آزادی تعقل و استقلال عمل - ﴿و لا تقف ما لیس لک به علم﴾
- (۳) مبارزه با فرهنگ‌های شرک‌آلود - ﴿فبشر عباد الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه﴾
- (۴) آزادی تعقل و استقلال عمل - ﴿فبشر عباد الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه﴾

۵۱- کدام مورد از پیامدهای صلح حدیبیه است؟

- (۱) انزوای جریان نفاق در مدینه و ناکارآمدی آن
 - (۲) خروج همه قبایل یهودی از مدینه و منطقه حجاز
 - (۳) ورود آزادانه مسلمانان به مناطق مختلف برای تبلیغ اسلام
 - (۴) گسترش دعوت به خارج از جزیره العرب و دعوت از فرمانروایان ایران و روم
- ۵۲- درباره گروش ایرانیان به اسلام در نخستین دهه‌های آغاز فتح ایران، کدام مورد درست است؟

- (۱) پذیرش اسلام به معنی تن دادن به راه و رسم قوانین جدید و شیوه معیشت تازه نبود.
- (۲) در پذیرش اسلام، میان طبقات مختلف مردم و نیز نواحی و ایالات گوناگون تفاوتی وجود نداشت.
- (۳) گزارش‌های زیادی از پذیرش اسلام از سوی عامه اهل ولایت‌ها در دست است.
- (۴) دهقانان و پیشه‌وران بنا به دلایل اقتصادی، بیش از طبقات دیگر، اسلام را با منافع خویش سازگار یافتند.

۵۳- کدام مورد درباره خلفای عباسی نادرست است؟

- (۱) مدعی بودند که تنها برای هدایت و رهبری جامعه برگزیده شده‌اند.
- (۲) با برگزیدن اسامی و القاب خاص، کوشیدند نشان دهند که از حمایت الهی برخوردارند.
- (۳) همگی بیش از هر چیز بر قرابت با پیامبر و پرهیز از دشمنی با خاندان وی تأکید داشتند.
- (۴) تمایل به گسترش احساسات دینی و افزایش تجمل و شکوه دستگاه خلافت، بیش و کم در همگی دیده می‌شد.

۵۴- کدام مورد درباره رابطه صفاریان و خلفای عباسی درست است؟

- (۱) امیران صفاری و خلفای عباسی هیچ اعتمادی به هم نداشتند.
- (۲) همه امیران صفاری به‌رغم مخالفت با عباسیان، همواره به نام آنها خطبه می‌خواندند.
- (۳) عمرو لیث صفاری با حمایت خلیفه عباسی، خراسان را برای همیشه از سلطه سامانیان خارج کرد.
- (۴) تمرکز خلافت عباسی بر مقابله با قیام زنگیان موجب شد که صفاریان بر همه فارس و خراسان مسلط شوند.

۵۵- در دوره امارت کدام والی اسلامی آندلس، سپاه اسلام با شکست در نبرد پواتیه برای همیشه از پیشروی در اروپا بازماند؟

- (۱) عبدالرحمن غافقی
- (۲) سمح بن مالک خولانی
- (۳) عبدالرحمن بن کثیر لخمی
- (۴) یوسف بن عبدالرحمن فهری

۵۶- جزایر خالدات در کدام بحر واقع است؟

- (۱) الروم
- (۲) الظلمات
- (۳) فارس
- (۴) قلزم

۵۷- اهمیت کار کمال‌الدین فارسی در تاریخ علوم چیست؟

- (۱) تنقیح و تکمیل کار ابن‌هیثم در نورشناسی
- (۲) پیروی از قطب‌الدین شیرازی در تکمیل نظریه جفت طوسی
- (۳) طرح مباحث نظری و عملی در مکانیک آب و استخراج آب‌های پنهانی
- (۴) همکاری با مؤیدالدین عَرُضی در رصدخانه مراغه در ابداع و اختراع ابزارهای جدید نجومی

- ۵۸- در تاریخ آموزش و پرورش اسلامی، کدام نهاد آموزشی از نقش بیشتری برخوردار بود؟
 (۱) مدارس (۲) مساجد (۳) دارالعلم‌ها (۴) بیت‌الحکمه‌ها
- ۵۹- کدام مورخ مسلمان، تاریخ را بستر و مجرا و اول و آخر همه دانش‌های بشری می‌داند؟
 (۱) ابوحنیفه دینوری (۲) مسکویه (۳) مسعودی (۴) یعقوبی
- ۶۰- جامع‌ترین و دقیق‌ترین منبع در وصف مدینه‌النبی (ص) و مرتبط با سیره آن حضرت کدام است و مؤلف آن کیست؟
 (۱) تاریخ المدینه المنوره - سمهودی (۲) تاریخ المدینه المنوره - عمر بن شبه
 (۳) وفاء الوفا بأخبار دار المصطفی - سمهودی (۴) وفاء الوفا بأخبار دار المصطفی - عمر بن شبه
- ۶۱- کدام مورد درباره جهت‌گیری و خاستگاه انقلاب‌ها و نهضت‌های الهی درست است؟
 (۱) دعوت پیامبران الهی برای قیام را در طول تاریخ، محرومان اجابت کرده‌اند.
 (۲) ریشه همه انقلاب‌ها دو قطبی شدن جامعه از نظر اقتصادی و مادی است.
 (۳) نهضت پیامبران هم به سود محرومان است و هم منحصرأ به دوش آنان می‌باشد.
 (۴) اسلام جهت‌گیری نهضت‌های الهی را به سوی مستضعفین می‌داند، اما خاستگاه انقلاب را صرفاً مستضعفین نمی‌داند.
- ۶۲- ظهور امام خمینی (ره) به‌عنوان رهبر سیاسی - مذهبی و کسب مقبولیت سریع از طرف توده‌های مردم با کدام اقدام آغاز گردید؟
 (۱) تبعید ایشان به ترکیه
 (۲) مخالفت شدید با لایحه کاپیتولاسیون
 (۳) اعلامیه مخالفت با قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی
 (۴) سخنرانی در روز عاشورا، دستگیری ایشان و قیام پانزده خرداد
- ۶۳- کدام عامل فوری بروز انقلاب از موارد نادری است که لیبرال‌های ایران با محافظه‌کاران غربی توافق دارند؟
 (۱) اجرای حقوق بشر کارتر (۲) ظهور بیماری سرطان در شاه
 (۳) تلاش در مدرنیزاسیون سریع کشور (۴) انتشار مقاله توهین‌آمیز در روزنامه اطلاعات
- ۶۴- کدام مورد، معین می‌کند که اعمال خشونت‌آمیز، عملی انقلابی بوده و جنایت‌آمیز نیست؟
 (۱) میزان حمایت مردم (۲) محدود و موقتی بودن
 (۳) درگیری‌های قانون برای حفظ تشکیلات اجتماعی (۴) همراه بودن این اعمال از آغاز انقلاب تا رسیدن به پیروزی
- ۶۵- اگر طبق نظر مارکس انسان چیزی جز ماده نیست، استاد مطهری کدام عامل مهم انقلاب در نظریه مارکس را منتفی می‌داند؟
 (۱) خودکامگی (۲) پرولتاریا (۳) از خودبیگانگی (۴) آگاهی طبقاتی
- ۶۶- کدام مورد از دیدگاه ارسطو علت اصلی انقلاب (از علل عمومی) است؟
 (۱) خودکامه شدن دولتمردان (۲) آرزوی برابری و رفع نابرابری
 (۳) گستاخی و آزمندی فرمانروایان (۴) سهل‌انگاری و بی‌توجهی به قانون اساسی
- ۶۷- کدام مورد به‌عنوان اولین اشتباه غرب در عدم تشخیص ابعاد طوفانی که به شاه نزدیک می‌گردید، می‌شد؟
 (۱) ارزیابی غلط غرب از رژیم شاه
 (۲) تحلیل نادرست غرب از خانواده پهلوی
 (۳) بی‌اهمیت دانستن معترضین و مخالفان حکومت
 (۴) محکوم به شکست بودن مخالفت با اصلاحات مدرن اجتماعی و اقتصادی
- ۶۸- کدام مورد، عامل به‌وجود آمدن بنیادگرایی اسلامی و احیای تفکر دینی در ایران نیست؟
 (۱) موقعیت تشیع و روحانیت (۲) جریان‌ات سیاسی غیرمذهبی
 (۳) محروم بودن مردم از حقوق سیاسی و اجتماعی (۴) احیا اندیشه دینی در قالب جریان‌ات مذهبی سیاسی

۶۹- «بسیاری از تحلیل‌گران واقع‌بین غربی معتقد بودند که پروژه‌های شاه غالباً بلندپروازانه، نامعقول و غیرواقع‌بینانه است.» این دیدگاه کدام فرضیه توطئه برای وقوع انقلاب اسلامی را بی‌پایه و اساس نشان می‌دهد؟

- (۱) غرب می‌خواست از به‌وجود آمدن «ژاپن دوم» در منطقه جلوگیری کند.
- (۲) تنبیه شاه توسط غرب به سبب نقشی که او در افزایش قیمت نفت در اوپک داشت.
- (۳) غربی‌ها می‌خواستند ذخایر ارزی ایران را که در بانک‌های غربی اندوخته شده بود، خالی کنند.
- (۴) صهیونیسم با به‌وجود آوردن انقلاب اسلامی قدرت ارتش ایران را به‌عنوان پنجمین نیروی نظامی دنیا خنثی نمود.

۷۰- کدام مورد از ویژگی‌های هر انقلابی پس از فروپاشی قدرت قبلی نیست؟

- (۱) عنصر مذهب در تکوین انقلاب نقش اساسی ایفا می‌کند.
- (۲) جریان غالب در این کشمکش، انقلاب را همسو با ایدئولوژی و اهداف خود تفسیر می‌کند.
- (۳) در این دوره فترت پیش‌آمده نیروهای رقیب تلاش می‌کنند تا قدرت جدید را تشکیل دهند.
- (۴) در خلأ قدرت به‌وجودآمده در این دوره سرانجام یکی از جریانات سیاسی بر دیگران غالب می‌شود.

۷۱- نوع استعاره در آیه زیر چیست؟

﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهَدَىٰ فَمَا رَبَحَتْ تِجَارَتُهُمْ﴾

- (۱) تمثیلیه تبعیه
- (۲) تخیلیه مجرده
- (۳) مکنیه مطلقه
- (۴) مصرحه مرشحه

۷۲- معنای حرف «لام» و «من» در آیه شریفه زیر چیست؟

﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ﴾

- (۱) اختصاص، تبعیض
- (۲) بیانیه، ابتدائیه
- (۳) جحد، تأکید
- (۴) تعلیل، زائده

۷۳- در آیه شریفه زیر نوع مفهوم مخالف چیست؟

﴿بَلْ أَنْتُمْ بِهِدٍ بَيْنَكُمْ تَفْرَحُونَ﴾

- (۱) حصر
- (۲) وصف
- (۳) غایت
- (۴) شرط

۷۴- کدام یک از آیات زیر بر وحیانی بودن الفاظ قرآن کریم دلالت دارد؟

- (۱) ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ﴾
- (۲) ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ﴾
- (۳) ﴿قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَدْلِهِ مِنْ تَلْقَاءِ نَفْسِي﴾
- (۴) ﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ﴾

۷۵- در آیه شریفه زیر، نوع اطناب چیست؟

﴿فَلَا أُفْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ﴾

- (۱) اعتراض
- (۲) تکمیل
- (۳) شرط
- (۴) متمیم

۷۶- نوع صنعت بدیعی در آیه شریفه زیر چیست؟

﴿يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكَ...﴾

- (۱) ابدال
- (۲) ابداع
- (۳) ایهام
- (۴) ادماج

۷۷- کدام آیه از وجوه کلمه «هدی» نیست؟

- (۱) ﴿إِنَّا هَدَيْنَا إِلَيْكَ﴾
 (۲) ﴿وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ﴾
 (۳) ﴿وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾
 (۴) ﴿فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا﴾

۷۸- محل نزول سوره‌های زیر به ترتیب کدام است؟

الأنعام، الأعراف، النصر

- (۱) مکی، مکی، مدنی
 (۲) مدنی، مدنی، مکی
 (۳) مکی، اختلافی، مدنی
 (۴) مدنی، مکی، اختلافی

۷۹- معنای تحریف و مرجع ضمیر در آیه زیر چیست؟

﴿يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾

- (۱) تحریف لفظی، یهود
 (۲) تحریف معنوی، یهود
 (۳) تحریف معنوی، نصاری
 (۴) تحریف لفظی، اهل کتاب

۸۰- مؤلف کتاب‌های زیر به ترتیب، چه کسانی هستند؟

فنون الافنان فی عیون علوم القرآن، معترک الاقران فی اعجاز القرآن

- (۱) ابن حجر - رمانی
 (۲) ابن انباری - باقلانی
 (۳) ابن جوزی - سیوطی
 (۴) ابوشامه مقدسی - زرکشی